

8
XXX

SKRA'SY Slovenska

O značkách

Priznám sa, priatelia značkári, že v námete k týmto riadkom nie som originálny. Musel písť obrázok a pár chutných veršov na zadnej strane nedávneho čísla našich Krás, aby som sa dal formulovať to, čo som vám vlastne dávno mal napísat. Že komu to — vám? Nuž vám všetkým, ktorí s citom a pôžitkom malujete tie biele, zelené, červené, modré a žlté pásy, škrabete kôru so stromov a mach so skál, zabijate koly do zeme a vešiate tabuľky, ale aj vám všetkým ostatným, ktorí za týmito značkami chodíte, užívate ich a tešíte sa im, vše aj zahundrete, keď práve na kritickom mieste značku za svet nenájdete, ale predsa len máte svoje značky radi a veríte im.

Vás všetkých, čo viete so súhlasným úsmevom ocení prácu a dôtvip značkára, ktorému sa podarilo vtipne umiestiť rozhodujúcu značku na ošemetnom mieste, kde by bez značky 90% turistov bezpečne zablúdilo, vás sa musím na čosi opýtať. Vás všetkých, čo poznáte dráždivú vôňu olejových farieb, fermeže a terpentinu, drsný hmat borovej kôry a nevysloviteľný pôžitok hladučkého puška bučiny, pomachlených rúk a zafarbených nohavíc, vás, čo ste zažili odosobnené zadosfučenie z pocitu dobre vykonanej práce pre tisíce ľudí, ktorí pôjdu za vami a ktorých nikdy nepoznáte, vás všetkých sa chcem opýtať na radu. Povedzte, napíšte, zatelefonujte alebo už hocako mi dajte na vedomie, čo ste alebo čo by ste urobili, keď (alebo keby) sa vám stalo napríklad toto: Vyznačujete s citom a láskou, solidne a svedomito 4 kilometre dôležitej spojky v neprehľadnom horskom teréne Veľkej Fatry. Značky len tak svietia, aj slepý by potrafil za nimi. Prídeťte ta o dva týždne pokocháť sa nimi a svojou dobrou prácou — a hľa: z tých 4 kilometrov je pol druhá kilometra značiek sústavne, s citom a láskou, solidne a svedomito vyrúbaných. Čo by ste urobili?

Alebo druhý raz vyberiete sa s troma novými orientačnými tabuľkami. Zmeškáte pre to dve dôležité porady, ale hľavná vec je, že ste všetky tabuľky na rozhodujúcich križovatkách vyvesili, pribili, „prišróbovali“, priklinovali, prinitovali,

P R Í L O H A 5

8/XXX — 1953

slovom pripomnili ako sa povie na veky. A o mesiac vám prídu oznamíť, že s tabuľkami čosi nie je v poriadku. Prídeťte a vidíte: prvá je jednoducho preč, druhá rozrúbaná až na tie vaše klince a skrutky, a tretia je vtipne pribitá — opačným smerom. Čo by ste robili? Plakali by ste, vlasy by ste si trhali? Zúrili, hresili, šli na VB? Alebo by ste pekne vyznačkovali všetko znova a o týždeň znova a o mesiac zas znova? Postavili by ste stráž ku každej značke a tabuľke? Alebo by ste šli poprosiť vášho známeho maca-medveďa a uja-diviaka, aby dotyčného vinníka, zločinca alebo prinajmennej nesvedomca naskutku roztrhaly na kusy? Či poprosiť milú srnkú, veveričku a zajačika, aby prevzaly patronát nad vašimi značkami? Či ísť medzi ľudí a rečniť im o tom, aká pekná a osožná vec je to, robiť cestu druhým — a keď nie robiť, nuž aspoň nekaziť ju? Čo z toho všetkého by ste urobili?

Ja som už všetko skúšal Aj som hresil, aj so srnkou a macom som sa shovával (s prvou zblízka, s druhým viac na diaľku), aj ľuďom som rečnil, no značky nám vždy miznú Prosím vás, poraďte mi! Jestvuje dáky úrad, dáka kompetentná ustanovizeň, pod ktorých kompetenciou patrí ochrana turistických značiek? A nielen turistických značiek, priatelia! Vy, čo ste až potiaľ dočítali, viete, že tu ide o viac ako len o značky, ako len o to, či pár turistov zablúdi alebo nie. Ide tu, priatelia, o pomer k spoľočnému vlastníctvu, o ohľad k práci druhého, ide o vizitku a zrkadlo stupňa civilizovanosti a kultúrnosti, ide o existenciu alebo neexistenciu kolektívneho smyslu pre službu neznámym spoluobčanom jedného štátu, ba aj eudzincom, ide o nezistnú lásku k človeku a prírode a k tomu tajomnému súručenstvu, vytvorenému ich vzájomným poznáním a sblížením sa.

ZDENKO HOCHMUTH